

pozitorii și libretişti. Interpretarea cere o plasare în actualitatea sensibilității timpului nostru, cu curaj, cu un stil plin de vibrație și incisivitate. Depășirea atitudinii de contemplare, constatare și formalism în întâlnirea cu opera creată acum, *pentru acum*, nu este o iluzorie pretenție. Fără asigurarea condițiilor de viață, firește, genul intră în legendara sa criză, este părăsit de spectatori, greu își recapătă vigoarea.

Mi se pare firesc să leg problema actualității interpretării de cea a mijloacelor *actuale* de difuzare. Ele ar trebui să difere mult de cele ale secolelor precedente. Principala dimensiune rămâne încă scena teatrului, dar concertul, înregistrarea pe bandă și discul pot deveni voci ademenitoare de sirene. Cine alege însă acele pagini care să convingă și să pledeze pentru o operă românească păstrată pe un disc? Cine exploatează șansa de a se face — cu destulă ușurință astăzi — o filmotecă a televiziunii cu selecțiuni inteligente și expresive ale operelor noastre? Nu cunosc nici aici un răspuns mulțumitor. Tot ce înseamnă în secolul XX viață teatrală, viață scenică, de fapt relația artistică cu publicul, se organizează în jurul faimei cucerite de o producție, de o montare, de o interpretare, difuzată cu inventivitate pentru a capta și convinge spectatorul. În trei decenii, aleg cu greu faima unor creații pornite de la vreunul dintre teatrele noastre de operă. Însuși repertoriul o dovedește — *Ion vodă cel Cumplit* de Gh. Dumitrescu și *Motanul încălțat* de C. Trăilescu sînt, îmi pare, singurele titluri care au rezistat mai multe stagii pe aceeași scenă!

În aceste trei decenii s-a scris imens de multă muzică de operă, nu puține lucrări me-

rită admirația noastră, deseori actualitatea apare ca o esență a viziunilor creatoare. Între compozitor și cel care trebuie să-i primească munca, dialogul s-a înfiripat însă greu și sporadic. Sînt convins că se mai pot face multe lucruri pentru ca opera să aparțină publicului, care încă nu cunoaște tot ce s-a creat bun de către muzicienii noștri. Și, în acest sens, *actualitate* poate însemna *viitor* pentru teatrul muzical românesc.

¹⁾ Nu este o noutate această diversitate, cuprinzînd opera și bilciul, vodevilul și divertismentul coregrafic, comedia muzicală și drama coregrafică, opera și musicalul, filmul muzical și montajul de televiziune, într-o policromă și continuă variație, de secole.

²⁾ Amintim *Ion vodă cel Cumplit*, *Decebal*, *Răscoala*, *Fata cu garoafe*, *Meșterul Manole* de Gh. Dumitrescu, *Stejarul din Borzești* de T. Bratu, *Doamna Chiajna* de N. Buicliu, *Neamul Șoimăreștilor* și *Pădurea vulturilor* de T. Jarda, *Zamolxe* de L. Glodeanu, *Pană Lesnea* de P. Constantinescu, *Ecaterina Teodorescu* de E. Lerescu, *Apus de soare* de M. Barberis, *Trandafirii Doftanei* și *Idolul sfărîmat* de N. Petri, *Trei generații* de S. Sarchizov, *Trepte ale istoriei* de M. Moldovan, etc.

³⁾ *Amorul doctor* de P. Benteoiu, *Geamgii din Toledo* de T. Olah, *Secretul lui Don Giovanni* de C. Tăranu.

⁴⁾ *Jertfirea Ifigeniei*, *Hamlet* de P. Benteoiu, *Prometeu*, *Mariana Pineda* de D. Popovici.

⁵⁾ *Povestea țapului* de M. Eisicowitz, *Păcală* de S. Drăgoi, *Motanul încălțat* de C. Trăilescu.

⁶⁾ Spre pildă *Mariana Pineda*, montată de George Zaharescu (Iași), *Secretul lui Don Giovanni*, montată de Ilie Balea (Cluj, Timișoara), *Amorul doctor*, montată de A. I. Arbore (Conservatorul din București).

Cîntăreții români în concursurile internaționale

de Michaela BARON

Arta lirică românească contemporană, marcată de o dezvoltare impetuoasă, reușește să impună în fiecare an, pe plan național și internațional noi nume de interpreți de mare valoare.

Drumul ascendent al școlii românești de canto se înscrie ca o continuare a frumoasei tradiții artistice, fundamentată în secolul trecut de o pleiadă excepțională de interpreți cunoscuți și apreciați pe toate meridianele — de la Milano și Paris la Boston și Buenos Aires: Hariclea Marturary Darclee, Traian Grozăvescu, Dimitrie Popovici Bayreuth, Elena Teodorini, George Folescu etc., majoritatea descoperiți sau îndrumați de George Step-

hănescu, fondatorul Operei Române, profesor a 37 serii de cîntăreți.

Ștafeta glorioasă a cîntecului românesc a fost apoi preluată de George Niculescu-Basu, Nicolae Secăreanu, Petre Ștefănescu-Goangă, Zenaida Pally, Arta Florescu și purtată în continuare cu strălucire de Nicolae Herlea, Dan Iordăchescu, Ludovic Spiess, Lucia Stănescu, Magda Ianculescu, Valentin Teodorian, Teodora Lucaciu ș.a.

În ultimii ani, alături de interpreți consacrați, recunoscuți în țară și peste hotare, o nouă generație de artiști lirici își afirmă cu tot mai multă insistență talentul.

Importanța acordată artei în societatea noastră, grija și interesul pentru dezvoltarea artistului, sînt factorii care au generat condițiile deosebite de studiu și posibilitățile de a se evidenția ale tinerilor cîntăreți. Școlile elementare de muzică, Liceele de muzică, Con-

servatoarele constituie cadrul în care elevii și studenții înzestrați beneficiază de o pregătire de înalt nivel artistic, avînd prilejul să se manifeste și în stagiunile anuale de concerte, în recitaluri și spectacole de operă, sau să urmeze cursuri de specializare în vederea participării la manifestările internaționale.

Concursurile internaționale au devenit, în ultimul timp, adevărate rampe de lansare ale tinerilor interpreți, titlul de laureat oferind un certificat valoric fără de care greu mai poate începe astăzi o carieră artistică de răsunet. Și dacă actuala școală românească de canto se bucură de un prestigiu deosebit în lume, aceasta se datorează, în mare măsură, bogatei prezențe a cîntăreților noștri pe podiumurile celor mai importante concursuri internaționale de canto.

La unele dintre competiții, cunoscute pentru nivelul extrem de ridicat al întrecerii artistice și pentru marea exigență a juriilor, interpreții români au reușit, de multe ori, să intre în posesia celor mai importante distincții. Astfel, la concursurile de la Toulouse, în 12 ediții (1957, 1959, 1961, 1962, 1964, 1966, 1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972) au fost obținute 20 de premii : 7 premii I, 5 premii II, 2 premii III, 5 premii IV, 1 premiu V ; la Hertogenbosch, în 8 ediții (1963, 1965, 1966, 1968, 1969, 1971, 1972, 1973) au fost obținute 21 de premii : 7 premii I, 6 premii II, 1 mențiune, 7 premii speciale ; la Barcelona („Francisco Vinas“) în 7 ediții (1967, 1968, 1969, 1970, 1971, 1972, 1973) au fost obținute 18 premii : 3 premii I, 6 premii II, 6 premii III, 3 premii speciale și tot la Barcelona („Maria Canals“) în 5 ediții (1966, 1968, 1971, 1972, 1973) au fost obținute 6 premii : 3 premii I, 3 premii II.

*) SITUAȚIA STATISTICĂ A PREMIILOR OBTINUTE DE INTERPREȚI ROMÂNI LA CONCURSURILE INTERNAȚIONALE DE CANTO 1951 — 1973

Anul	Premii I	Premii II	Premii III	Premii IV	Premii V	Premii VI	Premii VIII	mențiuni	Premii speciale	Total premii I — III	Total general premii	Nr. conc. la care au fost obținute.
1951	1	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2	1
1954	1	—	—	—	—	—	—	—	—	7	8	1
1955	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
1956	3	2	—	—	—	—	—	—	—	5	5	3
1957	6	4	—	—	—	—	—	—	—	9	14	6
1959	—	1	1	1	—	—	—	—	—	2	3	3
1960	—	1	3	1	—	—	—	—	—	4	6	3
1961	4	—	2	—	—	—	—	—	—	6	14	3
1962	—	—	1	—	—	—	—	—	—	1	1	1
1963	1	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
1964	4	—	1	2	—	—	—	—	—	3	5	2
1965	3	1	1	—	—	—	—	—	—	5	10	2
1966	5	2	1	1	2	—	—	—	—	6	7	4
1967	4	3	2	2	1	—	—	—	—	8	16	8
1968	2	6	1	—	—	—	—	—	—	9	14	6
1969	6	3	3	1	1	—	—	—	—	9	9	6
1970	4	5	2	3	—	—	1	—	—	6	12	9
1971	2	1	2	1	2	—	—	—	—	11	18	5
1972	3	5	2	—	3	—	—	—	—	1	5	7
1973	5	7	6	—	—	2	—	—	—	2	10	7
TOTAL GENERAL	58	45	31	13	13	2	1	18	29	129	206	89

Situația statistică a tuturor premiilor obținute de cîntăreții români arată că între anii 1956 și 1973 (inclusiv), 64 de concurenți au obținut 205 premii la 89 concursuri internaționale de canto, după cum urmează : 53 premii I, 45 premii II, 31 premii III (129 premii I—III), 13 premii IV, 13 premii V, 2 premii VI, 1 premiu VIII, 18 mențiuni și 29 premii speciale și diplome de onoare. *

Statisticile anuale ale revistei *Deutscher Musikrat* (R. F. Germania) situează România pe primele locuri în lume, ca număr de premii I—III cîștigate la concursurile internaționale de interpretare. Situația se prezintă astfel, în special datorită numărului impresionant de premii obținute la concursurile de canto.

În numărul 17, aprilie 1971, al revistei citate, care face cunoscut totalul premiilor I și III acordate în perioada 1956—1970, România se află pe locul VI (după U.R.S.S., Franța, U.S.A., Italia și R. F. Germania) cu 100 premii : 42 premii I, 32 premii II, 26 premii III. Dintre acestea, 87 au fost obținute la canto : 41 premii I, 28 premii II, 18 premii III. În continuare este expusă situația anului 1970 (42 concursuri internaționale în 18 țări) care demonstrează că România se afla în acel an pe locul III în lume (după U.R.S.S. și Franța), cu 15 premii (5 premii I, 5 premii II, 5 premii III). Dintre acestea, 11 premii I—III au fost obținute la canto (4 premii I, 5 premii II, 2 premii III).

În statistica anului 1971 (42 concursuri internaționale în 17 țări) România este situată pe locul VII în lume (după U.R.S.S., Franța, R. F. Germania, U.S.A., Japonia și Italia) cu 10 premii (2 premii I, 5 premii II, 3 premii III). La canto au fost obținute 5 premii (2 premii I, 1 premiu II, 2 premii III). O altă statistică a premiilor I—III prezentată de *Deutscher Musikrat* nr. 24, octombrie 1973 (analiza anului 1972 — 39 concursuri în 15 țări) situează România pe locul V în lume (după U.R.S.S., U.S.A., Franța și Olanda) cu un total de 13 premii (1 premiu I, 7 premii II, 5 premii III), dintre care la canto — 10 premii.

Cele de mai sus demonstrează că în România socialistă există o viguroasă școală de canto ce reunește artiști excepțional înzestrați vocal și care posedă o stăpînire deplină a mijloacelor tehnice necesare abordării unui repertoriu de mare diversitate stilistică, demonstrînd, în toate genurile, o egală măiestrie. Magdalena Cononovici, Gh. Crăsnaru, Eugenia Moldoveanu, Emil Gherman, Maria Slătinaru, Eduard Tumageanian, Gerda Spireanu, Mihaela Mărăcineanu, Rodica Mitrică sînt numai cîteva nume de soliști din tînăra generație de cîntăreți români afirmați în țară și confirmați pe scenele lirice din întreaga lume.